

WALDORFSCHOOL DE WERFKLAS

In 2003 begonnen Daniëlle Buijsman en Annemarijke ten Thije een kleinschalige school in Culemborg: de Werfklas. Een school waar 'levend leren' centraal staat, waar aandacht is voor ieder kind en ruimte genoeg om kinderen hun eigen drijfveren te laten ontdekken.

Om als leerkracht autonoom te kunnen werken kozen zij er voor om geen gebruik te maken van overheidsgelden. Dit omdat dan gevraagd wordt te voldoen aan normen en doelen die van overheidswege gesteld worden. En die normen en doelen komen lang niet altijd overeen met wat voor het opgroeiende kind een gezonde weg is. In september 2019 is de stap gewaagd om de school te laten uitgroeien tot een school waar kinderen tot het einde van hun schooltijd kunnen verblijven.

Om kinderen te laten opgroeien tot evenwichtige volwassenen is het nodig dat ze omringd worden door volwassenen die actief in het leven zijn. Het is belangrijk dat de opgroeiende mens in aanraking komt met volwassenen die met plezier zinvolle activiteiten verrichten. Volwassenen die zich bewust zijn van het belang van een duurzame omgang met materiaal, met de omgeving, de natuur en met elkaar. Dan kunnen we ervan uitgaan dat de jonge mens handvatten krijgt om zelf die maatschappij in te richten die gezond is.

Kinderen hebben de toekomst, het is aan hen hoe ze die inrichten.

Aard en omvang van onze ambitie

Het is onze ambitie om de menselijke maat te waarborgen in het onderwijs, dus een kleine school waar iedereen elkaar kent. Verder willen we de kinderen levensvaardigheden bijbrengen. Dat wil zeggen dat ze elementaire vaardigheden leren als zelfvertrouwen, creativiteit, empathie, samenwerken, gezond participeren, doorzettingsvermogen, duurzame omgang met de aarde, de materialen en elkaar. We vinden het belangrijk dat leerlingen de wereld in zijn vele facetten leren kennen. Zingeving en normbesef zijn belangrijke uitgangspunten van ons onderwijs.

Vanuit dit gegeven zijn we vanaf 2018 bezig om een plek te zoeken waar het mogelijk is om de school te vestigen op een dusdanig groot stuk grond dat er een duurzaam, biologisch boerenbedrijf/tuindersbedrijf aan verbonden kan worden. Door de verbondenheid met bedrijfsactiviteiten, waar het de bedoeling is dat kinderen mee kunnen draaien en op latere leeftijd stage kunnen lopen, ontstaat inzicht in economisch handelen en natuurlijk inzicht in het belang van samenwerking.

We zien landbouw als een basisvoorwaarde voor ons bestaan. Zeker de biologische landbouw, waar veel aandacht is voor natuurwaarden en gezond grondgebruik. Ook een schooltuin, onderhouden door de kinderen onder leiding van een docent tuinbouw, is onderdeel van het plan.

Met de opbrengst van de schooltuin kunnen in de kantine gezonde maaltijden worden bereid. De kantine wordt gedraaid door leerlingen. Er wordt gekookt, afgewassen, schoongemaakt. Ook kan de groente verkocht worden in een winkeltje dat onderdeel uitmaakt van het schoolleven. Hier speelt inzicht in geldstromen opdoen een grote rol. Zo ontstaat er een zogenaamde "werkplaats voor economie".

Maatschappelijke stages vormen een belangrijk onderdeel van het curriculum voor de 15 tot 19 jarigen. Een winkelstage, een zorgstage, een beroepsoriënterende stage worden verzorgd in de hogere klassen. Dat verruimt de blik op het maatschappelijke leven en is helpend voor het ontwikkelen van eigen normen en waarden.

Daarnaast willen we ruimte voor een aantal ambachtelijke werkplaatsen: een smidse, een houtwerkplaats, een textielwerkplaats. Ambachtelijk werk zorgt ervoor dat kinderen in aanraking komen met eerbied voor materialen en werk. Het vereist veel doorzettingsvermogen om een zinvol en mooi voorwerp te maken. Inzicht in de processen en inschattingsvermogen zijn belangrijke vaardigheden in het leven. Voor kleuters en jonge kinderen is het zien van ambachtelijke activiteiten heel wezenlijk. Voor de hogere klassen gaat ook het vak techniek aangeboden worden.

Kunstvakken vormen een wezenlijk onderdeel van het curriculum. Elke dag wordt er gezongen, als de kinderen ouder worden vormen ze een koor dat grotere muziekstukken instudeert en opvoert. De kinderen van 6,7,8 jaar krijgen lierles. Alle kinderen leren blokfluitspelen. Rond 11 jaar bouwen de kinderen hun eigen bamboefluit, een alt of een tenor. Vanaf dat moment worden er 3-stemmige stukken ingestudeerd. Schilder- en boetseerlessen worden vast ingeroosterd. In de hogere klassen ook beeldhouwen en etsen. In de kunstvakken wordt gevoel voor schoonheid ontwikkeld, de creativiteit en het zelscheppend vermogen wordt bevorderd en de kinderen krijgen zicht op hun eigen individualiteit.

Het cognitieve leren vindt plaats binnen het hoofdonderwijs in de vorm van periode-onderwijs. Dat wil zeggen dat een vak als rekenen/wiskunde, taal/Nederlands, zaakvakken (zoals aardrijkskunde, geschiedenis) de eerste twee uur van de ochtend gedurende 3 à 4 weken wordt gegeven. Zo ontstaat er samenhang binnen een vak en vindt er verdieping plaats. Het gaat hier onder andere om informatieverwerkende processen.

Waar staan we nu

In de loop van de jaren is de Werfklas uitgegroeid tot een school van 100 leerlingen verdeeld over 11 klassen. Gemiddeld 10 kinderen per klas/leerkracht. Het gebouw waar we oorspronkelijk in zijn begonnen is veel te klein. De school is nu verspreid over verschillende locaties. Dat maakt het moeilijk om de gemeenschap te vormen die we willen vormen met leerkrachten, kinderen en ouders.

We zien dat veel kinderen in het reguliere onderwijs uitvallen door prestatiedruk die het eindtermgerichte onderwijs oproept. Er is sprake van (over)diagnostisering, maar ook van depressie, anorexia, automutilatie onder jongeren. De individualisering maakt kinderen eenzaam, ze worden niet meer opgenomen in een groter geheel. De uitval in het onderwijs is groot. De overgang van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs is voor veel leerlingen een brug te ver. Door de jaren heen is gebleken dat onze kleinschalige aanpak en onze manier van werken een antwoord is op de nood die in het onderwijs is ontstaan. Wij bieden plaats aan een aantal kinderen die zijn uitgevallen uit het reguliere systeem. De wethouder van zorg en de leerplichtambtenaar van de gemeente Culemborg zijn zeer te spreken over onze aanpak.

We vormen een team van autonome mensen, verenigd in een commanditaire vennootschap. Iedereen heeft evenveel zeggingskracht. Er is geen directeur en geen schoolbestuur. Elke leerkracht is vennoot. De inkomsten uit de onderneming worden naar behoefte verdeeld. Ouders betalen een ouderbijdrage en er is een kleine kring van mensen die ons steunen, de zogenaamde vriendenkring. Uit de ouderbijdrage betalen we de leermiddelen, gebouwen en leerkrachten.

Samen met de gemeente Culemborg is een stuk grond gevonden in een prachtige groene omgeving aan de rand van Culemborg. Er komt een groot houten schoolgebouw waar we de komende jaren kunnen doorgroeien en een begin maken aan ons grote ideaal.

We werken samen met adviseurs van Stichting Vastgoed Non Nobis, Grond van Bestaan en de Ionastichting. De Stichting Sleipnir is stille vennoot in de CV de Werfklas. In de toekomst wil BDgrondbeheer wellicht een rol spelen.

Helpt u ook mee?

Als staatsvrije school ontvangt de Werfklas geen subsidie van de overheid. Om de nieuwe locatie voor onze school te realiseren is een bedrag van €350.000 nodig. Hiermee bekostigen we de huisvesting en de daarbij behorende kosten. We zijn dan ook op zoek naar mensen die dit mooie project willen steunen middels een schenking* of een (renteloze) lening.

Bij interesse en vragen:
Nadine Vink-Boers (projectcoördinator)
e-mail: info@hetwerfgoed.nl
telefoon: 06-43817348
www.werfklas.nl

Schenkeningen graag overmaken naar NL82RABO0156707802 t.n.v.
Stichting Sleipnir o.v.v. Schenking Culemborg
*volledig fiscaal aftrekbaar (ANBI)

A person is sitting on a large log in a forest. The trees have yellow and orange autumn leaves. The scene is softly lit, creating a warm atmosphere.

WALDORFSCHOOL
DE WERFKLAS

Contact

Bij interesse en vragen:
Nadine Vink-Boers
(projectcoördinator)
e-mail: info@hetwerfgoed.nl
telefoon: 06-43817348
www.werfklas.nl

Schelingen graag overmaken
NL82RABO0156707802 t.n.v.
Stichting Sleipnir o.v.v. Schenking
Culemborg